

Εκδήλωση της Κίνησης Πολιτών για μια Ανοικτή Κοινωνία στην Εθνική Πινακοθήκη – μουσείο Αλεξάνδρου Σούτσου, με θέμα:

η οικονομία του μέλλοντος: ένα νέο παραγωγικό μοντέλο με ισχυρή βιομηχανία

δελτίο τύπου

Ο κύριος **Πάνος Καρβούνης**, πρόεδρος της Κίνησης Πολιτών για μια Ανοικτή Κοινωνία, μετά τον χαιρετισμό στους προσκεκλημένους και τις ευχαριστίες στους χορηγούς, προλόγισε την εκδήλωση με την παρατήρηση ότι ο βιομηχανικός κλάδος παρουσιάζει σταθερότερα λειτουργικά χαρακτηριστικά και κινδύνους από εξωγενείς παράγοντες, από ότι οι άλλοι δύο σημαντικοί οικονομικοί κλάδοι, ο τουρισμός και η ναυτιλία. Η ενίσχυσή του και κυρίως ο σαφής προσδιορισμός του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος της Ελλάδας είναι συζήτηση μεγάλης αξίας και με αυτή την άποψη συντάχθηκε η Κίνηση Πολιτών για μια Ανοικτή Κοινωνία και διοργάνωσε την εκδήλωση.

Ο **δόκτωρ Παναγιώτης Καπόπουλος**, chief economist της Alpha τράπεζας ανέλυσε την αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας και με αναλυτικά στατιστικές πληροφορίες παρουσίασε τις σημαντικές κρίσεις που έχει υποστεί το παραγωγικό μοντέλο.

Ανέλυσε την φύση των παραγόντων της οικονομικής μεγέθυνσης, την εργασία, το κεφάλαιο και την παραγωγικότητα, ως κύριους παράγοντες που θα συνεισφέρουν στην βιομηχανική παραγωγή και στην επιχειρηματικότητα.

Με στατιστικούς δείκτες προσδιόρισε τα σημερινά προβλήματα και πρότεινε επιλογές για την συμπίεση της διαρθρωτικής ανεργίας, την ένταξη περισσότερων κοινωνικών ομάδων στο εργατικό δυναμικό, τις μεταρρυθμίσεις στην φορολόγηση της εργασίας, την κάλυψη του επενδυτικού κενού με την ενίσχυση των επενδύσεων.

Συσχέτισε τον χρόνο απονομής της δικαιοσύνης και το ποσοστό επίλυσης των δικαστικών υποθέσεων και τον δείκτη κυβερνητικής αποτελεσματικότητας στις ευρωπαϊκές χώρες με το ποσοστό ενίσχυσης των επενδύσεων.

Τέλος, επεσήμανε την σημαντικότητα του μεγέθους των επιχειρήσεων σε σχέση με την παραγωγικότητά τους, σε διάφορους οικονομικούς κλάδους και τα μερίδια των μικρο-μεσαίων επιχειρήσεων στην Ελλάδα και στις 27 χώρες της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.

Ως παράγοντες για την υπέρβαση του μικρού επιχειρηματικού μεγέθους πρότεινε τις συμπράξεις, την εταιρική διακυβέρνηση και την καλλιέργεια της κουλτούρας για έρευνα και ανάπτυξη.

Ο καθηγητής στο Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και Γενικός Διευθυντής του IOBE κύριος **Νίκος Βέτας** προσδιόρισε ως σημαντικά ερωτήματα για το μέλλον της ελληνικής οικονομίας την αλλαγή που πρέπει να γίνει, για να αποκτήσει βάθος και εξωστρέφεια, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις επιρροές από την παγκόσμια οικονομία.

Για να γίνουν οι επιλογές κατεύθυνσης της ανάπτυξης της ελληνικής βιομηχανίας, παρουσίασε αναλυτικά στατιστικά δεδομένα για το παγκόσμιο και το ευρωπαϊκό οικονομικό περιβάλλον.

Σε αυτό προσδιόρισε ως άξια προσοχής την διεθνή υψηλή αβεβαιότητα που εγείρει ο νέος εμπορικός προστατευτισμός στην εμπορική πολιτική, την αύξηση του δημοσίου χρέους στις ανεπτυγμένες οικονομίες, ειδικά μετά τη διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση του 2008 και τις πολιτικές χαλάρωσης που ακολούθησαν, την διατάραξη του θετικού διεθνούς επενδυτικού κλίματος στις ανεπτυγμένες αγορές στις αρχές του 2025 με μεγάλη αύξηση της μεταβλητότητας ενώ ο όγκος του παγκόσμιου εμπορίου δεν έχει ακόμα επιβραδυνθεί.

Η Ευρώπη υπολείπεται σε ρυθμούς ανάπτυξης και παρ' ότι ο πληθωρισμός υποχώρησε το 2024, δέχεται νέες πιέσεις το 2025. Οι διεθνείς οργανισμοί αναθεώρησαν, πρόσφατα, τις προβλέψεις τους για την ανάπτυξη προς τα κάτω και τον πληθωρισμό, προς τα πάνω για τις ΗΠΑ και προς τα κάτω για Κίνα. Αντιθέτως με την γενική αντίληψη, οι δασμοί που επέβαλλαν στο διεθνές εμπόριο αγαθών η ΕΕ και οι ΗΠΑ στις μεταξύ τους εισαγωγές ήταν από τους χαμηλότερους μεταξύ των βασικών τους εμπορικών εταίρων.

Επесήμανε την σημασία σειράς προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή οικονομία, όπως την παραγωγικότητα της εργασίας (ΑΕΠ ανά ώρα εργασίας) εν σχέσει με τις ΗΠΑ, την διεύρυνση του κενού παραγωγικότητας μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ που διευρύνθηκε, την αύξηση δαπανών για την άμυνα και την πρόσκληση που τα κείμενα των Ντράγκι 2024, «πυξίδα» 2025, «καθαρή» βιομηχανική συμφωνία 2025, ReArm, κείμενα στρατηγικής για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στην ΕΕ, προτείνουν.

Προκειμένου να εκτιμήσει τις δυνατότητες της ελληνικής οικονομίας, παρουσίασε τις μακροχρόνιες τάσεις της, όπως το κατά κεφαλήν ΑΕΠ και το ανά εργαζόμενο, σε όρους αγοραστικής δύναμης, σε σύγκριση με την Ισπανία, την Πορτογαλία, την Ρουμανία και την Βουλγαρία, τον ετήσιο ρυθμό της ονομαστικής μεγέθυνσης, τις προοπτικές του ετησίου ρυθμού πραγματικής ανάπτυξης και την υστέρηση στις εξαγωγές ως ποσοστό του ΑΕΠ, σε χώρες της Ευρωζώνης συγκρίσιμες ως προς τον πληθυσμό με την Ελλάδα.

Τα στατιστικά δεδομένα συνηγορούν υπέρ της ισχυρής ελληνικής ανάπτυξης, καταγράφοντας τον 5ο υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης στην Ευρωζώνη αλλά και υψηλότερο ρυθμό πληθωρισμού από το μέσο όρο χωρών της Ευρωζώνης συγκρίσιμες ως προς τον πληθυσμό με την Ελλάδα.

Αρνητικά δεδομένα είναι η ανισορροπία στο εξωτερικό της ισοζύγιο, με έλλειμμα άνω του 6% του ΑΕΠ, το επενδυτικό κενό που ναι μεν μειώνεται συστηματικά αλλά αργά, με υψηλή την συμβολή των κατοικιών-κατασκευών το 2023 και του μηχανολογικού-μεταφορικού εξοπλισμού το 2024 και το χαμηλό μερίδιο απασχόλησης σε τομείς έντασης γνώσης και τεχνολογίας, στην μεταποίηση και στις υπηρεσίες.

Η ολοκλήρωση των πόρων του Ταμείου για την Ανάπτυξη λήγει το 2026 αλλά οι εισροές θα συνεχιστούν για τουλάχιστον δύο ακόμη έτη.

Ειδικότερα, η συμμετοχή της μεταποίησης στο ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο 8,7% το 2024 από 7,8% το 2019 και 7,6% το 2009 αλλά παραμένει χαμηλότερα κατά 5,4 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το μέσο όρο της ΕΕ.

Η Μεταποίηση αντιπροσωπεύει περίπου το 24% του ΑΕΠ της χώρας την περίοδο 2018 και 2021 ενώ για κάθε €1 προστιθέμενη αξία που παράγει η εγχώρια Μεταποίηση, το ΑΕΠ της χώρας αυξάνεται κατά περίπου €2,5, με συνολική συμβολή της Μεταποίησης στο ΑΕΠ σχεδόν €42,1 δισεκ. ετησίως κατά μέσο όρο μεταξύ 2018 και 2021.

Είναι εξαιρετικά σημαντική η συμβολή της Μεταποίησης στην απασχόληση, καθώς κάθε θέση εργασίας στον διευρυμένο τομέα μεταποίησης (συμπεριλαμβανομένης της δραστηριότητας στα ορυχεία-λατομεία) στηρίζει 2,9 θέσεις εργασίας στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας, η συνολική συμβολή της, σε όρους απασχόλησης της Μεταποίησης σε εκτίμηση 1,1 εκατ. εργαζομένων την περίοδο 2019-2021.

Η επίδραση της εγχώριας μεταποίησης αντιστοιχεί σε περίπου το 20% των συνολικών δημοσίων εσόδων της χώρας την περίοδο 2018-2021 και εκτιμάται ότι συνεισέφερε στα δημόσια έσοδα 11,2 δισεκ. € το 2021, με άνοδο των εξαγωγών και του εμπορικού ελλείμματος βιομηχανίας την τελευταία πενταετία.

Οι προτεινόμενες αλλαγές αφορούν την ενσωμάτωση της τεχνολογίας στην Μεταποίηση, την ενίσχυση της εξωστρέφειας, με προϊόντα υψηλής αξίας και αξίας εμπορικού σήματος, την αύξηση των επενδύσεων, σε σταθερό κυβερνητικό και οικονομικό περιβάλλον.

Η ελληνική βιομηχανία δεν είναι ασήμαντη παράμετρος της ελληνικής οικονομίας αλλά πρέπει να διαχειριστεί πιθανές μεταβολές στο παγκόσμιο εμπόριο και στις εφοδιαστικές αλυσίδες, τις προσκλήσεις των ψηφιακών τεχνολογιών, το δημογραφικό πρόβλημα στην εργασία, να προσαρμοστεί στις οδηγίες των

ευρωπαϊκών πολιτικών της έκθεσης Draghi και να διαχειριστεί με τόλμη τις αναγκαίες αλλαγές του ελληνικού βιομηχανικού μοντέλου.

Στην συζήτηση που συντόνισε η δημοσιογράφος κυρία **Αθηνά Κορλίρα**, οι συμμετέχοντες εξέθεσαν τις απόψεις τους για διάφορα προβλήματα και προοπτικές, αναλόγως της επιχειρηματικής εμπειρίας τους.

Ο **δόκτωρ Νικόλαος Καραμούζης**, πρόεδρος της Grant Thornton & executive chairman της SMERemediumCap ανέφερε ότι παρά την ανάπτυξη ευρέως φάσματος επενδυτικών σχημάτων και νεοφυών επιχειρήσεων, με κεφάλαια 2,5 δις € από 35 επενδυτικά σχήματα, η ελληνική επιχειρηματικότητα αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της οικογενειακής επιχείρησης στο θέμα της διαχείρισης της διαδοχής, της μεγέθυνσης, της εξωστρέφειας, ως σημαντικών στρατηγικών επιλογών.

Ακόμη, καθώς η μείωση του διαθέσιμου εργατικού δυναμικού επηρεάζει το κόστος εργασίας, οι επενδύσεις σε παραγωγικές μονάδες εντάσεως κεφαλαίου είναι προτιμητέα επιλογή ως προς το αποτέλεσμα.

Ο κύριος **Θεόδωρος Τρύφων**, πρόεδρος της ΠΕΦ και συνδιευθύνων σύμβουλος της ΕΛΠΕΝ ανέφερε τις σημαντικές προκλήσεις που αντιμετώπισε η ελληνική φαρμακοβιομηχανία κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης από την μείωση των δαπανών υγείας και την πρόκληση να δώσουν βάρος στην εξωστρέφεια στην έρευνα και ανάπτυξη. Σημαντική πρόκληση παραμένει η ενσωμάτωση της τεχνολογίας και το εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό.

Η Δανία έχει αναπτύξει τεχνολογικά πάρκα, διασυνδεδεμένα επιχειρηματικά με τα πανεπιστήμια και προσφέρει σταθερό επιχειρηματικό περιβάλλον, που είναι σημαντικοί παράγοντες επιτυχίας.

Ο εμπορικός πόλεμος των ΗΠΑ με την Κίνα, αποτελεί για την Ευρώπη ευκαιρία να αυξήσει τις επενδύσεις σε τεχνολογίες εντάσεως γνώσης, να δημιουργήσει συνθήκες για καλύτερη εκπαίδευση των νέων, διασύνδεση των πανεπιστημίων με την βιομηχανία, την δημιουργία κέντρων τεχνολογίας και την ενίσχυση των νεοφυών επιχειρήσεων.

Ο κύριος **Γιάννης Τσερέπας**, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Lariplast, περιέγραψε την προτεραιότητα της Ε.Ε. στους περιβαλλοντικούς κανονισμούς ως μη παραγωγικό και μη βιώσιμο μοντέλο, γιατί δημιουργεί προβλήματα ανταγωνιστικότητας.

Είπε χαρακτηριστικά ότι η άρνηση στην χρήση πλαστικών, πρέπει να είναι άρνηση στα απορρίμματα. Η ΕΕ θα έπρεπε να επικεντρωθεί στα σκουπίδια πλαστικών και όχι στη γενική εναντίωση στα πλαστικά.

Στόχος των επιχειρήσεων πρέπει να είναι οι εξαγωγές και η μεγέθυνση αλλά λόγω της γήρανσης του πληθυσμού, βλέπει με σχετική απαισιοδοξία το παραγωγικό μέλλον.

Ο κύριος **Καλλίνικος Καλλίνικος**, εκτελεστικός αντιπρόεδρος του ομίλου Goldair & αντιπρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Goldair Cargo S.A. ανέλυσε τις μεγάλες ευκαιρίες που παρουσιάζονται στην Ελλάδα, ως κόμβου, με την συμβολή της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Αυτή η ευκαιρία πρέπει αναπτυχθεί περαιτέρω για να γίνει η χώρα πύλη εμπορίου με πολλαπλούς τρόπους διελεύσεως, με αυτοκινητόδρομους, σιδηροδρομικό εμπορικό δίκτυο, λιμάνια και σύγχρονα εφοδιαστικά κέντρα.

Είναι απαραίτητο να δουν οι πολυεθνικές εταιρείες την Ελλάδα όχι μόνο ως σημείο για την διακίνηση αλλά επιπρόσθετα για την μεταποίηση, συναρμολόγηση, συσκευασία, τοπικά, πριν την διακίνηση προϊόντων τους προς άλλες χώρες.

Επειδή υπάρχει και διαρκώς θα αυξάνεται ο όγκος του εμπορίου, τα λιμάνια πρέπει να αξιοποιηθούν, να γίνουν ανταγωνιστικά ως πύλες εισόδου και να προσεγγίσουν την ικανότητα άλλων, όπως της Ολλανδίας.

Προσδιόρισε το πείσμα ως σημαντικό κίνητρο του Έλληνα επιχειρηματία, για να δημιουργήσει αξία για την Ελλάδα και την επιχείρησή του. Τα λανθασμένα πρότυπα του παρελθόντος στην μεταποίηση και στην νοοτροπία είναι παθογένειες που φρενάρουν την ανάπτυξη.

Ο κύριος **Σπύρος Θεοδωρόπουλος**, πρόεδρος του ΣΕΒ, συζήτησε με την κυρία **Φαίη Μακαντάση**, διευθύντρια ερευνών της διαΝΕΟσις, διάφορα θέματα νοοτροπίας, αρχών και τάσεων, που αφορούν την εικόνα την ελληνικής παραγωγικής δραστηριότητας.

Ο κύριος Θεοδωρόπουλος επεσήμανε την εικόνα του βιομηχάνου, ως καρτούν με φράκο και πούρο, ως την βασική αντίληψη του κοινού. Η εποχή της ανόδου του χρηματιστηρίου έδωσε έπαινο στους βιομηχάνους, γιατί παρήγαγαν χρηματιστηριακά κέρδη ενώ τα δύο τελευταία χρόνια, λόγω της ανόδου του πληθωρισμού είναι οι κύριοι αίτιοι της ακρίβειας των προϊόντων.

Όμως η βιομηχανία συμβάλλει θετικά στην οικονομία, οι εξαγωγές της είναι μεγαλύτερες των εσόδων από τον τουρισμό.

Η ελληνική κοινωνία έχει ένα σημαντικό πρόβλημα αξιών: η νέα γενιά δεν ελπίζει ότι θα ζήσει με οικονομικά καλύτερους όρους από την προηγούμενη, η ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας μειώνεται και κανείς δεν αντιδρά.

Η οικονομική επιτυχία δεν πρέπει να είναι πρότυπο για άμεση επιτυχία, γιατί η βιομηχανική παραγωγή απαιτεί υπομονή, μακροχρόνια προοπτική και κέφι για δημιουργικότητα.

Η σημερινή γενιά που βρίσκεται στην κορυφή της οικονομίας πρέπει να αποδεχτεί και να δηλώσει τα λάθη που έκανε, τόσο στην φθορά των αξιών όσο και στην εικόνα της.

Η μικρή σε μέγεθος επιχειρηματικότητα εμποδίζεται να λάβει τραπεζική χρηματοδότηση από προηγούμενα προβλήματα στην διαχείριση, ώστε να μπορεί να υποστηρίξει το αίτημά της στις τράπεζες, που χρειάζεται να μελετήσουν με προσοχή την διαχείριση του τραπεζικού κινδύνου, για να μην επαναληφθούν λάθη στην χρηματοδότηση χωρίς επαρκείς επιβεβαιώσεις οικονομικής βιωσιμότητας, που οδήγησαν σε ανείσπρακτους δανεισμούς.

Πρέπει, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, να επανακαθορίσουμε τις αρχές της ανταγωνιστικότητας και σε ελληνικό περιβάλλον να ενισχύσουμε την ανάπτυξη με ολοκληρωμένο πρόγραμμα σε όλους τους παραγωγικούς τομείς. Δεν πρέπει να εξορκίζουμε τα προβλήματα επειδή είναι διεθνή και δεν μπορούμε να βρούμε ελληνικές επιλογές στην διαχείρισή τους.

Το δημογραφικό πρόβλημα είναι σημαντικό αλλά η ενίσχυση της οικονομίας θα συμβάλει στην επίλυσή του. Οι γυναίκες είναι σημαντική πηγή εργατικού δυναμικού και πρέπει να παρακινηθεί να προσέλθει, με διάφορα μέτρα, στην αγορά.

Η γραφειοκρατική κρατική δομή αυξάνει το τελικό κόστος κάθε προϊόντος και υπηρεσίας, καθώς όλοι γνωρίζουμε περιπτώσεις πολυετών καθυστερήσεων για εγκρίσεις δημιουργίας και επεκτάσεων νέων επενδυτικών σχεδίων.

Η ενέργεια συνεισφέρει σημαντικά στο κόστος γιατί υπάρχει ατελής αγορά ενέργειας.

Υπάρχουν και αξιακά πρότυπα που εμποδίζουν την επιχειρηματικότητα: πρέπει να αποσυνδεθεί η έννοια στο δικαίωμα στην αποτυχία από την απαξίωση του επιχειρηματία, γιατί αφαιρεί το δικαίωμα στην ελευθερία και στην επιτυχία. Η αποτυχία είναι ισχυρά διδακτική ενώ η επιτυχία μπορεί να δημιουργήσει έπαρση.

Χορηγοί της εκδήλωσης είναι: η Alpha τράπεζα και η ION χρυσοί χορηγοί, η Goldair αργυρός χορηγός και η SMERemediumCap χάλκινος χορηγός.